

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vrašajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Oklic na narod.

Hrvatski in slovenski deželni poslanci istrski so razglasili naslednji oklic:

Narod!

Obstanek Tvoj od tisoč in več let v tej pokrajini ni skoro drugo nego muka in trpljenje. — Tvoje roke, narod mili, in znoj Tvojega lica sta dvakrat oživila Istro, ko so jo nekdanji nje gospodarji in vsakojake kužne bolezni opustošile tako, da po nekaterih krajih niti ptica ne bi bila preletela zbog slabega zraka. — Dokler so se mogočnejši sveta prepirali, čegava bódi ta pokrajina, osvajal si si jo Ti, obdelovaje zemljo mirnim trudom, obnavljaš mesta s svojo junaško krvjo, žrtvovaje samega sebe tudi v službah beneških ladij in v četah kraljevih vojsk. — Učitelji tvoji pisali so pred več nego pet sto leti v tem hrvatskem ali slov. jeziku, svete knjige Tvojih učiteljev čitale so se daleč na okrog, v Tebi se je porodila zavest o Svoji moči, da so ta amfiteater, pod kojega zidini Ti mi proglašujemo to, zgradile v jedni noči vile Tvojega slavnega národa! — Ni še sto let tega, ko se je našel pošten Italijan, ki je Istranu Voltiču iz Tinjana pokril troške, da napiše knjigo, iz koje naj bi se Italijani učili našemu jeziku. — Prilicno toliko let je od takrat, ko je Tvoj kralj izdal zapoved, da se Ti napiše nova molitvena knjiga v Tvojem jeziku. — Še le osemdeset let je od tega, ko je drugi Istran napisal knjigo „za Hervate ričkoga i istrijskoga Primorja“. A danes? — Danes, ko imamo za vso Avstrijo zakone, kateri so njeni temelji, zakone za vse narode, da je vsakemu jeziku jednaka pravica v šolah, uradih in vsem javnem življenju, danes, ko nas je v Istri še velika večina hrvatskega in slovenskega roda, hoče gospodovalna stranka, da z lepim ali grdim popolnoma poitalijanči to pokrajino. — Na tej njeni poglavitni misli trpi napredek vse pokrajine. Celó gospodarstvene ustanove podrejuje svojim strankarskim političkim svrhám. Na sramoto veka, v kojem živimo, mnogo národa nima danes niti pitne vode, in otroci in odrasli, zlasti slovenskega roda, poginevajo na tej bedi; istotako na sramoto naše deželne uprave prisiljeno je prebivalstvo mesta poreškega, tega namišljenega glavnega mesta, da pere in kuha z vodo iz kála, kakoršno

v srenejših krajih ne bi upali dati živini, a s tisočaki novcev sezidano gledališče stoji večinoma zaprto. — Skozi desetletja stoje na papirju vsakojaki računi in načrti o cestah in potih koji bi bili, ako bi se zgradili, pravi blagoslov za razne kraje te pokrajine. — Ne dajo nam ni najmanjših šol, niti tam, kjer je krvava potreba. Sedemnajsttisoč otrok našega jezika ne ve, kam in h komu v šolo. Mladini naši, ako se uči v našem jeziku, ne daje se nikake pomoči. Zakladi bratovščin, tudi če pripadajo čisto hrvatskim selom, trošijo se mnogokrat za italijanske šole, a poleg tega se nam rogajo, da smo siromašni in neuki. — Plačujemo doklade za šole, kakor naši rojaki drugega jezika, a nimamo istih, ter pravijo nam, naj si jih osnujemo sami. Našemu poglavitnemu pridelku, to je vinu, niso vedeli pridobiti poznanstva in velike prodaje v severnih krajih države, a tiste redke naše, koji bi to hoteli, črne pred národom n obrekujejo pred oblastvi. — Mi Tvoji zastopniki, o národ, bili smo pred malo dnevi prisiljeni, radi Tvojega in svojega ugleda in da preprečimo še večje zlo, ostaviti Poreč, kamor smo bili pozvani po Najvišji odredbi, da bi se posvetovali o potrebah pokrajine. Objestna svojat ne spoštuje več nedotakljive osebe národnih zastopnikov, žali njih in národ na nečuvén način. — Gospodovalna stranka se je zarekla, da hoče v tej pokrajini izbrisati zadnji sled naše národnosti ter se protivi tudi odredbam oblasti, kadar bi te poslednje hotele na vnanji način pokazati jednakopravnost našega jezika z jezikom italijanskim. — Ta stranka je v deželnem zboru v Poreču dne 12. januarja t. l. predložila ter je dne 14. istega meseca jednoglasno sklenila, da v deželnem zboru ni smeti v našem jeziku niti razpravljati, niti kaj vprašati, niti predlagati. — Cesarsko-kraljevska vlada čutila se je slednjič primorano, da zapre zbor, ki na tak način krši svobodo naroda in ki brez nas zastopa le manji del prebivalstva Istre. — S tem sklepom postavljena je vrhu vseh muk trnjeva krona na Tvojo glavo, izmučeni narod! Kajti zares, ako Ti ne dovoljujejo več, da bi na naša usta ni vprašal, ni predlagal, kateri razumnik bi še veroval, da bi Ti sploh še kaj dali? — Čutili smo se dolžne objaviti to v trdni veri, da niti bolji del italijanskega ljudstva te pokrajine ne odobri takega stanja in takega

postopanja proti pravicam našega hrvatskega ali slovenskega jezika, obseženim v temeljnih zakonih države, in proti pravo razumljenemu napredku národa. — Mi ne jemljemo ničesar italijanskemu delu ljudstva v Istri. Mi hočemo jednako pravico jeziku, jednega in drugega, ki se govori po Istri. Mi hočemo, da tudi državne in deželne oblasti dejanski pokažejo to ravnopravnost. — Mi hočemo napredka v gospodarskih vprašanjih, da se nam narod laglje preživlja. — Mi obžalujemo globoko, da deželni glavar v zadnji dobi trati čas za proteste proti odredbam državnih oblastij, koje odredbe se dotikajo tudi nas, proti katerim pa je on, namesto da bi se bavil s težkimi vprašanji našega gospodarskega preporoda in duševnega napredka. — Nam gineva narod same bede v pojedinih selih, dokler jedna politična stranka naše pokrajine, katera je imela do sedaj v svojih rokah sukno in škarje in bi bila mogla storiti mnogo dobrega, škoduje interesom pokrajine s svojim postopanjem. — Letos nam ni bilo mogoče, kakor rečeno, razpravljati v deželnem zboru. Oglasma se Ti zato po tej poti in s protestom od naše strani, da bodeš vedel o priliki, kje Ti je iskati prijateljev in kje neprijateljev. — Naša vera je trdna, da tudi za Istro pridejo bolji dnevi, ali le po Tvoji neupogljivi volji in ako nikdo izmej Vas ne bode dal več slepiti svojega bistrega razuma s pustimi, nikdar izpolnjenimi obečanjí. — Braneči svoj národni obstanek ob obalah Adrijanskega morja, uverjeni smo, da delamo tudi na korist slavne vladajoče hiše Habsburgov, pod kojih krono hočemo živeti v tesni zvezi z našimi istokrvnimi brati Hrvati in Slovenci. — Komur je prilika, raztolmači naj to našo izjavo tudi rojakom našim drugega jezika. Pravica za njih poleg pravice za nas najde pri nas vsikdar toplih zagovornikov. To smo dokazali tudi z dejanji. Nam je načelo sveto: ljubiti in braniti svoje a spoštovati tuje.

Dano iz naše skupščine.

V Pulji, dne 17. januarja 1895.

Fran Flego, Slavoj Jenko, dr. Matko Laginja, Matko Mandić, Dinko Seršić, Vjekoslav Spinčić, dr. Andrija Stanger, dr. Fran Volarić.

Listek.

Tudi oče.

(Spisal Guy de Maupassant.)

Ko je stopal doli po stopnjicah kakor v cvetličnjaku zakurjenega kluba, pustil je baron Mordiane svoj kožuh odpet. Ni čuda torej, da je začutil, ko so se velika vrata na ulico za njim zaprla, mrz, oni nepričakovani, bolešni občutek, ki dela človeka potrtega, kakor kaka bolest. Sicer pa je ta večer zgubil pri igri, dolgo časa ga že boli želodec, tako, da tudi do jedi ne more imeti nobenega veselja.

Hoče iti domov, ali misel na velike prazne sobe, na strežeta, ki spi v sprednji sobi, na spalnico, kjer se mu voda za nočno toaleta zgreje na plinu, misel na veliko, starinsko posteljo tako veličastne zunanosti, kakor kak mrtvaški oder, mu zapodi drug strah v srce, ki ga je še bolj stresel nego leden zrak.

Nekaj let sem čutil, da postaja breme samotarenja vedno neznosnejše, kar občutijo jedenkrat vsi samci. Kako je bil preje močan, polzek, vesel; dneve je uporabljal za sporte in noči

za vsakovrstne zabave. Zdaj pa postaja vedno nerodnej in do ničesar nima veselja. Sport ga utruji, dineji in soupeji mu ne store dobro, z ženskami se ravno tako dolgočasí, kakor se je preje zabaval.

Jednoličnost tacih večerov, isti prijatelji vedno na istem mestu, iste igre z jednako dobrimi ali slabimi šansami, isti pogovori o istih predmetih, isti dovtipi o istih stvaréh, iste zlobne opazke o istih ženskah, vse to se mu je tako pristudilo, da so bili trenotki, ko je resno mislil na samomor. On tako jednakomernega, tako lahkomišljenega in vendar tako težkega življenja ne more nadaljevati; hrepenel je po nekem miru, prijetnosti in udobnosti, ne da bi sam vedel, kaj naj bi to bilo.

Misel na ženitev pa mu vendar ne pride na um, ker ni čutil v sebi poguma, da se obsodi v melanholijo in robstvo zakona, v to dolgočasno eksistenco dveh bitij, ki vedno skupaj živeči se tako poznata, da ne more jedno spregovoriti besede, da bi je drugo ne bilo vedelo že poprej, da ne morete napraviti obraza, da bi ga drugo ne uganilo naprej, da ne more nobeno izreči kake misli, želje ali sodbe, da bi je drugo ne vedelo. Bil je mnenja, da ima občevanje s kako osebo le toliko časa nekaj zanim-

ljivega na sebi, dokler se še natanko ne pozna, dokler ima na sebi še nekaj skrivnostnega, nespoznanege, vznemirjajočega in zakritega. Česar je toraj potreboval, je družina, ki ni družina, kjer bi zamogel pustiti del svojega življenja, in tedaj se mu vzbudi spomin na sina.

Že leto dnij je neprestano mislil na njega in čutil vroče hrepenenje videti in spoznati ga. Dobil ga je v svoji mladosti mej dramatičnimi, pretresujočimi dogodki. Otrok, ki ga je poslal na jug, se je vzgajal v okolici Marseilla, ne da bi vedel za očetovo ime.

Ta je plačeval najprej mesečnino dojilki, potem kolegiju, za tem mesečnino za zabave in konečno mu je izplačal doto za primerno ženitev. Zanesljiv notar je pri vsem tem posredoval, ne da bi bil kedaj kaj izdal.

Baron Mordiane je toraj samo vedel, da živi nekje v bližini Marseilla otrok njegovega mesa in krvi, da je isti izobražen in dobro vzgojen, da je ta otrok, njegov jedini sin, oženil se s hčerjo nekega stavbinskega podjetnika, ob jednom arhitekta, in prevzel nasledstvo za njim. Tudi to je bil doznal, da zasluži mnogo denarja.

V Ljubljani, 28. januarja.

Ferjančič — Klun. Ko so dunajski krščanski socialisti one dni se pripravljali na agitacijski izlet v Linc, prosili so papeža blagoslova in ga na veliko jezo vseh konservativcev in njih židovskoliberalnih zaveznikov tudi dobili. Ta okolnost je napolnila „Edinost“, da se je spomnila kontroverze mej dr. Ferjančičem in Klunom pri razpravi o indemiteti ter o njej napisala članek, v katerem precizuje najprej svoje stališče proti slovenskim koalirancem in nekoalirancem ter potem pravi: „Ferjančič je izrekel svoje obžalovanje, da se niso slovenski koaliranci postavili po robu, ko so se v novejšem času odstranila celo javna znamenja ravnopravnosti na sramoto slovenskega naroda. Rekel je, da bi bili slovenski koaliranci lahko preprečili to sramoto, ako bi bili porabili ves svoj upliv na koalicio. Slednjič je očital dr. Ferjančič slovenskim koalirancem, da se niso držali svojih verskih in narodnih načel, ko so mirno krvjo gledali, kako v Trstu laška gospóda žali verski in narodni čut Slovencev s tem, da je preprečila ljudski misijon pri sv. Antonu novem. Ne rečemo, da ne bi bile hude te obtožbe, ali bile so strogo stvarne in Ferjančič ni zini niti besedice, katera bi bila žaljiva osebi katerega si bodi slovenskega poslanca. Povedal je le notoriške istine, katerih ne more premeniti niti dejstvo, da so poslanec Klun in tovariši interpelovali radi dogodkov v Istri. Interpelovali so pač — in to je bilo gotovo prav in lepo —, ali ko so videli, da so bile vse njih interpelacije le udarec po vodi bila jim je sveta dolžnost, izvesti naravne posledice ter radikalno spremeniti svoje razmerje do sistema, ki ne poštevava interpelacij svojih najzvestejših podpirateljev. Pa saj bi jim ne bilo trebalo niti to, kajti trdna je naša vera, da bi se bila stvar o dvojezičnih napisih in o ljudskem misijonu v Trstu zasakala vse drugače, ako bi bili slovenski koaliranci primernim naglasom in moško zaresnostjo zaklicali merodavnim krogom isto, kar je zaklical dr. Ferjančič v svojem govoru: da brez Hohenwarta ne bi bilo koalicije, kakor ne bi bilo Hohenwarta v koaliciji, če bi tam ne bilo slovenskih poslancev. Drugače g. poslanec Klun, ki se je skrbno izogibal jedru očitanj Ferjančičevih glede na veljavo slovenskih koalirancev za koalicio, ki pa je tem gostobesedneje udrihal po osebi dr. Ferjančiča, se mu rogal in ga zasmehoval. Ako se hoče čitatelj prepričati, da ne pretiravamo, naj le pazno prečita govor gosp. Kluna. Tam bode videl, da se je g. Klun toliko spozabil, da je nekako izrekel dvom, da li je posl. Ferjančič vreden primka „sorojak“. To je vendar prehudo osebno žaljenje. Ne, gospod Klun, tako se ne dokazuje in prepričava, tako se le — zmerja! In zato lahko rečemo mirno vestjo, da ni res, da bi bil Ferjančič nevižeški napal slovenske koalirance, pač pa je g. posl. Klun nevižeški napal o s o b o Ferjančičevo. Toliko o formalni strani govora gosp. posl. Kluna; stvarno mu pa morda odgovorimo drugi pot. Vendar si ne moremo kaj, da ne bi že danes konstatovali, da o koaliciji in o tem, kako slovenski in neslovenski koaliranci varujejo verska načela, sodijo povsem jednako, kakor je iz-

Kaj ga zamore ovirati, da poišče nepoznanega sina, ne da bi se izdal, da ga najprej prouči in se zagotovi, da bi v sili lahko dobil zatočišče v tej družini.

Pri svojem sinu ni nikdar skoparil; dal mu je bogato doto, katero je hvaležno vzprejel. Bil je toraj osvedočen, da ne bode srečal prevelike ošabnosti in to misel, to željo, ki se mu je vzbujala vsaki dan, da odpotuje na jug, si je popolno utepel v glavo. Neko posebno egoistično ganenje se ga je prijelo pri spominu na smehljajočo, toplo hišo na morskem obrežji, kjer bi našel mlado in lepo sinaho, unuke, ki bi ga z razprostrtimi rokami vzprejeli in sina, ki bi mu poklical v spomin dražestni in kratki san davno minulih let. Žal mu je, da je izdal toliko denarja, kojega je mladi mož znal tako upotrebiti, da njemu zdaj ni mogoče, pokazati se dobrotnika.

Tako premišljeva je koraka naprej, glavo zakrito v kožuhov ovratnik, in odločil se je. Izvoščik pride mimo, pokliče ga in se da peljati domov; ko mu iz spanja vzbujen streže odpre vrata, mu ukaže: „Louis, jutri odpotujeva v Marseille, kjer ostaneva kakih trinajst dnij. Ukrenite vse potrebno!“

Dalje prih.)

javal dr. Ferjančič, tudi oni krščansko socialni poštenjaki, kojim je prosvetljeni glavar katoliške cerkve ravnokar izjavil svoje popolno priznanje ter jim podelil svoj blagoslov. A svetemu Očetu vendar ne bodete odrekli kompetence glede na vprašanje, kako se najbolje varujejo verski interesi?!!“

Jezikovno vprašanje pri sodiščih. V permanentnem odseku za premembo civilnopravnega reda sprožil je v zadnji seji mladočeski posl. dr. Dyk jezikovno vprašanje. Vprašal je vlado, ali hoče in kje misli precizovati svoja načela glede jezikovne ravnopravnosti pri sodiščih. Posl. Globočnik se je pridružil Dykovemu vprašanju. Vladni zastopnik dr. Krall je povdarjal, da se vlada zaveda pomena tega vprašanja in da je uredi, še predno zadobi novi civilnopravni red veljavnost. Grof Pininski je rekel, da celega vprašanja ni moči sedaj rešiti, da bi pa kazalo uvrstiti v zakon o uredbi sodišč splošno določbo, s katero se potrde obstoječe zakonite pravice. Dr. Nitsche se je izrekel zoper to, da bi se veljavne jezikovne naredbe kakorkoli uzakonile. Dr. Bärnreither je opozarjal, da vsled § 1. uvajalnega zakona civilnopravnemu redu se ne premeni § 13. sodnega reda. Negativno je torej stvar že omejena, koliko naj se pozitivno določi, o tem se bo določalo pri zakonu o sodni instruktiji.

Želje čeških Nemcev. V komisiji dež. zbora češkega, katera se ima baviti s predlogom glede pomnožitve dež. odbornikov, se je v soboto unela živahna razprava. Vodja levičarjev dr. Russ je precizoval želje nemškega prebivalstva. Zahteval je ustanovitev narodnih volilskih kurij, katere bi volile dež, odbornike itd. Rieger je priznal opravičenost nemških zahtev. Kakor pa je Nemcem na Češkem dati garancij v narodnem oziru, tako naj se dajo tudi Čehom na Moravi in v Šleziji. Rieger je imenoval koalicijsko načelo gledé narodne posesti nemoralno načelo, češ, da je moralno le to, kar je pravično in se izrekel za porazumljenje z Nemci.

Giers †. V soboto zvečer je v Peterurgu umrl ruski minister unanjih del Nikolaj Karlovič Giers. Rodil se je 9. maja 1820. l. in se po zvršenih studijah posvetil diplomatski karijeri. Služboval je na Balkanu in v Egiptu kot konzul, prišel leta 1869. kot poslanik v Berno, od tod v Stockholm in postal l. 1875. pomočnik tedanjega ministra unanjih del Gorčakova ter postal l. 1882. minister unanjih del. Giers je imel mnogo sreče kot minister in je vso svojo skrb obračal na to, da se ohrani evropski mir. Vodil je unanjo politiko po načelih carja Aleksandra, dasi se ni vedno strinjal z njim.

Novo francosko ministerstvo. Ribot je sestavil novo ministerstvo. V njem sede sami oportunisti. Finančni minister je zopet uneti zagovornik kapitalizma, Poincaré, minister unanjih del je zopet Hanatoux. Vojni minister je postal general Jamont. Mercierja je židovski upliv izpodrinil. Radikalci bodo novemu ministerstvu odločno nasprotovali, že zaradi Ribota, ki je za časa panamske afére igral jako dvoumno nalogo, dasi osebno ni bil omadeževan. Sestava tega ministerstva kaže, da se je tretja republika popolnoma izrabila.

Kitajsko-japonska vojna. Mej japonsko in kitajsko vojsko je prišlo dne 22. t. m. pri Hajčengu do velike bitke, pri kateri so bili Kitajci popolnoma poraženi. Japonci oblegajo sedaj važno postajanko Vajhajvaj.

Slovansko narodoznanstvo.

Svojim častitim sotrudnikom posvečuje Anton Trstenjak. (Konec.)

Na vprašanje, kako živi narod, dobro in slabo, odgovarjamo potemtakem kaj lahko. Kakor naravno, dadó se o tem pisati zanimljiva poglavja. Slovan ne živi povsod jednako dobro in tudi ne more; na nerodovitni zemlji je samo ob sebi siromaštvo doma. Rus je rad dobro in živi dobro, dočim n. pr. prebivalci okolo Krakova ne poznajo zajtrka. Revnejši ljudje kuhajo zjutraj za celi dan in si potem hranijo jed pod pepelom ali pa v postelji pod pernico, da se jim ne razhladi. Pravi reveži so povsod hribovci, katerim je ponekod krompir jedina in najboljša hrana, kar je imajo. Toda kakor sem rekel, ni mi namen, o tem razpravljati. Moji častiti sotrudniki bodo o tem podali verno sliko življenja slovenskega naroda.

Kaj Slovani pijo? Kaj so pili naši pradedje, to nam je znano. Kaj pijo sedanji Slovani, tudi to lahko zvedo in o tem bi radi rekli katero. Malone vsi Slovani pijo vódko. Nedolžna besedica (voda, vodka) postala je strašilo. Le tam, kjer so

vinorodni kraji, pije se vino, drugod pivo. Torej Rusi in vodka! Poljaki in vodka! Koga ne pretrese strah, ko ko sliši besedo vodka! Ako pride Rus na Dunaj in si naroči v gostilni pred obedom čašico vodke, slivovice, križa se njegov nemški soobednik. In groza, to navado jeli so celo posnemati Francozi v Parizu! In vender, kdor bi hotel Ruse soditi po tem, da pijo in koliko pijo vodke, moral bi priznati, da tudi drugod ni bolje. Vsekakor je krivično, ako nam Ruse predstavljajo s steklenico vodke v roki. Skandinavci, Briti, Irlandci in drugi narodi čislajo še bolj vodko, nego Slovani in celo naši sosedje, Nemci, kateri o vsaki priliki očitajo Slovanom vodko, so ravno tako goreči prijatelji te pijače. Narodi si torej o tem žal nimajo ničesar očitati. Znano je, koliko množino piva izpije Nemci in koliko „gina“ Angleži; in vender, kdor bi hotel Angleže soditi po „ginu“, Nemce po pivu, delal bi tema narodoma ravno tako krivico, kakor Slovanom, ako bi jih sodil po vodki. Tolažimo se, da vodka ni slovanska posebnost, Sicer pa imajo ravno Rusi še drugo pijačo, ki je v njih bolj včisljih, nego vodka, in ki dela vodki veliko, uspešno konkurencijo. Tudi se vodka ne sme zaničevati. Tudi ona ima svoje pravo. Uživanje vodke je nekako v človeški naravi utemeljeno, in to je, kar upravičuje nje obstoj. Različne stvari pospešuje pitje vodke, zlasti rastlinska hrana v klimi, kjer človek nujno potrebuje hrane, ki ima v sebi ogljika in dušika, in to oboje podaje vegetarijancem vodka. Tako bi čast vodke bila rešena. Pa tudi ta zagovorniški posel je nepotreben. Vodka ima namreč hrabrega tekmeča, kateremu se umika.

Že okolo Krakova nahajamo vsakdanjo pijačo, ki je ondó navadna in ki je tem bolj razširjena, čim dalje idemo na istok. To je čaj, ta veliki konkurent in nasprotnik vodke. Kakor bavarski Nemec pije pivo, po deset čaš in še več, tako pije Rus čaj. Pije ga v hudi zimi in pije ga ob gorki vročini. Rus pije čaj doma, pije ga v gostilnici, kakor mi pijemo vino ali pivo, pije ga na potovanju v železniškem vagonu in se od postaje do postaje preskrbljuje z vrelo vodo. Rus pije čaj, in to čisti čaj, brez vsake primesi, torej brez cukra in ruma. nota bene brez ruma. Pije pa čaj najfinejše vrste. In sicer Rus pije čaj zjutraj namesto kave, po obedu in zvečer. Opoludne in zvečer pije čaj, kakor Nemec pivo. Rus ne pije čaja, kakor Anglež in Nemec iz tas ampak iz čaš. Za kuhanje čaja ima posebno praktično pripravo, samovar, v katerem oglje vódo greje. Samo mimgrede omenjam, da na pr. pri nas ne znajo čaja po ruski kuhati. Samovari so navadno iz ploče; tak samovar stoji 50 krajcarjev; boljši sam vari so iz tombaka, bakra ali niklja. Samovar je najpotrebnejša posoda. Dá pri revnih družinah je samovar jedina kuhinjska posoda v vsem gospodarstvu. Kadar Rus potuje, vzame čaj s seboj. V gostilnici dobi vsak gost samovar z vrelo vodo in čašo. Gost si potem čaj sam napravi in nalije. Razven čaja pijo Rusi kvas. Kvas je nakislo pivo, in se dela iz ržene moke in slada, tudi iz same moke, iz črnega kruha in jabolk, ki se v vodi skisajo.

Toda o tem dosti.

Notranje in vnanje življenje naroda mora nas zanimati. Še mnogo je po naši domovini, česar nismo zapisali in kar živi v priprosti koči še v prastari preteklosti. O narodu pisati pa more in zna le tisti, kdor živi v narodu, kdor z njim govori in kdor z njim čuti. Sam mora biti duša od narodove duše. Družbinsko življenje v obče, razmerje mej vsemi člani družine, njih navade in vedenje, pravljice in vsaka narodna malenkost, to je tisti čisti studenec, iz katerega nam je zajemati nepokvarjeni narodni duh. Radi tega sem se obrnil do rodoljubov po Sloveniji, ker ti žive v narodu in vidijo narodu v srce in dušo. Mnogo je bilo nekdanj vzajemno vsem Slovanom. Tuji upliv nas je predrugačil. Nekaj še žive tu, nekaj tam. Pravi pojem o slovanskem življenju bomo imeli le tedaj, ako se seznanimo z vsemi Slovani na vsakem polju. Kar se Slovencev tiče, treba pridno zbirati povsod. Na podlagi gradiva bomo urejevali, kritično pregledovali in sklepali. Primerjevali bomo vse Slovane, opisovali njih družbinsko življenje, kase so in od nekdanj urejevali dom, kaj so storili za prosveto, za človeštvo. Podali bomo narodu knjigo, v kateri bode videl svoje pradede in sebe.

Kakor nam je s tem smoter, da Slovincem obudimo, utrdimo in ohranimo ljubezen to tega, kar je slovansko; da slovensko družino ohrabrimo, da ostane zvesta sebi in svetim običajem pradedov: tako nam je drugi smoter, k smo ga izrekli na početku. In to je: obuditi rojake da po vzgledu Rusov in Čehov poiščejo prostorček, na katerem bode stal „Slovenski dom“.

Dopisi.

Iz Studenega pri Postojni, 23. januarja. (Ustanovitev podružnice c. kr. kmetijske družbe kranjske za faro Studensko v Studenem.) Žalostna resnica, da naš kmetijski stan vedno bolj in bolj peša. Skrb, kako temu odpomóti, in pogled na vseučno delovanje c. kr. kmetijske družbe so bili uzroki, da se je sešel osnovalni odbor za ustanovitev podružnice c. kr. kmetijske družbe v Studenem. Odbor je začel

takoj delovati, priporočeval ob vaki priliki kmetijsko družbo, kazal nje koristi za kmetki stan in vabil k pristopu. Neumornemu delovanju odborovemu posrečilo se je, pridobiti v primerno malem času 30 udov mej kmetovalci vasij Studeno, Gorenje, Bukovje in Strmca. Oradoščen po tem za naše razmere tako dobrem vspehu določil je osnivalni odbor nedeljo 13. t. m. za ustanovni občni zbor naše podružnice. Radi mnogih zaprek odložil se je isti na nedeljo 20. t. m. V ta dan ob 3. uri popoldne zbralo se je na odborov poziv v tukajšnji šolski sobi nad sto zavednih kmetovalcev in poslušalcev. Sejo je otvoril družbeni ravnatelj gospod Gustav Pirc s prelepim nagovorom. Predaval je v glavnih potezah o vseh strokah kmetijstva, posebno pa še o živinoreji in zboljšani travnikov, kar je za naše razmere največje važnosti. Govor, ki je naredil na vse globok utis, je trajal nad poldrugo uro. V zadoščenje gospodu ravnatelju naj bode, da je njegova prepričevalna beseda obrodila že do sedaj obilo dobrega sadu. — Naj nam bode dovoljeno o tej priliki se srčno zahvaliti gospodu ravnatelju za preprijazni odziv osnivalnega odbora, da nas poseti in osnivalni občni zbor z nagovorom počasti. Upamo, da bomo imeli še obilokrat priliko videti g. mej nami. Na to se je vršila volitev podružničnega odbora. Izvoljeni so bili: Predsednikom gospod Ivan Jurca starejši v Gorenjah, blagajnikom gospod Tomaž Kobal v Studenem, gospod Miha Mežan in gospod Valentin Bernard odbornikoma za Studeno, gospod Ivan Jurca ml. odbornikom za Gorenje, gospod Josip Jurca odbornikom za Bukovje in gospod Josip Maganja odbornikom za Strmco. Seja se je na to po 6. uri zvečer zaključila. Večer pošel nam je v prijateljskem razgovoru v navzočnosti gospoda Pirca v gostilni gospoda Tomaža Kobala. Žal, da je moral gospod ravnatelj vsled nujnih opravil za nas prezgodaj oditi. Da se je naša podružnica ustanovila, je zasluga v prvi vrsti gospoda Ivana Jurca st. v Gorenjah. On je nje prouzročitelj, on je nje duševni oče. Delal je z besedo in dejanjem, da se njegova že davno gojena želja ustanoviti kmetijsko podružnico uresniči; naj mu s tem izrekamo javnim potom za njegov trud našo srčno zahvalo. V drugi vrsti moramo pa še posebno pohvalno omeniti gospoda blagajnika Tomaža Kobala in gospoda odbornika in učitelja Miho Mežana, katera sta si pridobila velicij zaslug za ustanovitev naše podružnice. Gotovo nam vsem iz srca govorim, ko kličem h koncu svojega dopisa: Živela naša podružnica! Rasti, procvitaj in razširjaj se! V kar Bog po-mozi!

Iz Trsta. 26. januarja. (Nemška vojna ladija.) Pred par dnevi priplula je tu sem nemška vojna ladija, korveta „Stein“ ter se je usidrala v odprtem morju, včeraj popoldne pa so jo pritegnili v pristanišče „San Carlo“. Ko so zvilji jadra ter pospravili perilo, ki je bilo razobešeno podolž vse ladije, da se je sušilo — kar je oboje nudilo občinstvu prijeten, gledališk prizor, — zagodla je ladijina godba nemško in avstrijsko himno. Da se je ladija usidrala v pristanišči, je nekaj povsem nenavadnega, izrednega ter vzbuja občno pozornost, kajti vojne ladije, katerekoli države se usidrajo navadno izven pristanišča. Sodi se da je tako ukrenil poveljnik ladije iz kurtovazije do gostov, ki pridejo na sijajen ples, katerega priredi na krovu jutri zvečer, da jim tako ne bode treba voziti se sem in tje v čolnih, ampak iti po malih stopnicah, ki kopčijo ladijo s pristaniščem. Drugi pa pravijo, da se je zgodilo zato, ker se moštvo ladije čuti tu v pristanišči prijateljskega zaveznika zelo domače in si je bilo svesto, da ga občinstvo vzprejme prijazno. In res tako se tudi godi, kajti občinstvo hodi trumoma gledat labud-ladijo — bela je povsem — ter plavalas in čilo ladjino moštvo. Danes položil je poveljnik ladije s častništvom vred na spomenik nadvojvode Maksimilijana lep venec svežih cvetlic: kamelij, garofanov, šmarnic in lovorike s trakovi v barvah obeh vladarjev, nemškega in avstrijskega. — Cirilov.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. januarja.

— (Rajmund Mahorčič †.) Po dolgi in mučni boleznij je v petek ponoči umrl vrlj rodoljub, sežanski župan in goriški dež. poslanec g. Rajmund Mahorčič star šele 55 let. Pokojnik je bil dolgo vrsto let župan sežanske občine, deželni poslanec, načelnik cestnega odbora sežanskega in član okrajnega šolskega sveta. Po sebnj skrb je posvečeval materijalnim interesom svoje občine in si pridobil za razvoj Sežane in nje okolice nevenljivih zaslug sosebno kot načelnik cestnega odbora. Pri tem gospodarskem delovanju pa ni pozabil narodnih interesov. Uradoval je slovenski in svoj čas, kot član goriške trgovinske zbornice se krepko potegoval za slovenske menične blankete itd., kar pač dokazuje, da je pri vsi zmernosti bil vendar odločen, kadar je šlo za koristi slovenskega prebivalstva. Globoki žalosti mnogobrojnih sorodnikov in vsega sežanskega okraja se pridružujemo tudi mi, kličeč ob grobu vrljega slovenskega moža: Časten mu spomin!

— (Državnozbornska volitev na Dolenjskem.) Sobotni „Slovenec“ poroča, da bode imel g. sodnik in dež. poslanec Višnikar danes zvečer v Novem mestu volilni shod kot kandidat za izpraznjeni mandat. Mi pa smo včeraj dopoldne prejeli brzojavko od novomeškega župana g. Perkota, da je „mnogobrojno obiskani volilni shod proglasil jednoglasno Višnikarja za državno-zbornski mandat“. Je li bil ta volilni shod v soboto ali pa še včeraj, ne vemo, kakor nam tudi druge podrobnosti še niso znane. — Danes smo dobili jednako brzojavko iz Črnomlja. — Čuje se tudi o kandidaturi g. grofa Margherija, bivšega državnozbornskega poslanca. — Mi beležimo te vesti, pripominajoč, da zvrševalni odbor narodne stranke ni še storil nikakega sklepa, nego zbira še glasove o volilnem gibanju iz vseh dolenjskih mest.

— (Deželni zbor kranjski) bode imel jutri svojo VIII sejo. Na dnevnem redu je poročilo fin. odseka o proračunu gledališkega zaklada za l. 1895 in rešitev raznovrstnih prošenj, mej njimi tudi društva „Narodni dom“ za podporo.

— (Osobne vesti.) Računski podčastnik gosp. Anton Kaplanek je imenovan carinarskim asistentom, carinarski praktikant Rudolf Grauner pa kontrolnim asistentom pri solinskem uradu v Voloski.

— (Odlikovanji.) Povodom naprošenega umirovljenja je dobil g. Fran Pfeifer, višji računski svetnik v Ljubljani, viteški križec Fran Jožefovega reda v priznanje njegovega dolgoletnega uspešnega službovanja. — Našemu rojaku g. profesorju A. Bezenšku priznala je mejnarodna porota pri lanskij svetovni razstavi v Antverpenju dve državni srebrni svetinji z diplomama, kakor čitamo v oficijelnem zapisniku izložbe antverpenske, in to jedno odlikovanju v 50. razredu, drugo pa v 63. razredu bolgarskega oddelka.

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Jutri se bode ponavljala v tretjič krasno uspela Verdijeva opera „Trubadur“. Zaradi priprav za veliko češko dramo „Jan Vyrava“ v petek ne bode predstave, v nedeljo pa je benefica zaslužnega režiserja drame g. Inemanna. Ker ima opera po tem takem nekoliko večjo pavzo, ne dvomimo, da bode gledališče tudi jutri prav dobro obiskano, kakor je tudi primeru zares izborni predstavi „Trubadurja“ na našem odru. V prvi polovici meseca februarja pa se bode pela izvorna Parmova opera „Grof Urh Celjski“, o kateri se nam poroča, da ima jako prikupno in melodično glasbo.

— (Slovensko gledališče.) Druga predstava „Trubadurja“ je dokazala, da bo štela Verdijeva opera mej ljubljence našega občinstva. Razven majhne nezgode v „stretti“ in nekaterih nejedinstvij gledé tempa v prizoru pred ječo, zvršila se je cela predstava zelo dobro in vzbujala burno priznavo. Zbor je pel eksaktno. Gospodu Benešu se je poznalo, da se je že začel svojo ulogo učiti slovensko. Gledališče je bilo razprodano.

— (Domobranski podčastniki) 3. in 4. bataljona priredé dné 7 februarja na starem strelišču plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Prisiljenci na delu) Tudi za leto 1895. naročilo se je že več prisiljenjskih oddelkov tukajšnje prisilne delalnice za delo zunaj zavoda, in sicer pojdejo najprej zopet v Jesenice, na Savo in v Rovte, potem k sv. Ani pod Ljubeljem in istotako bodo bržkone tudi tukajšnji stavbinski podjetniki potrebovali večje število prisiljencev. Prisiljencev nahaja se sedaj v tem zavodu blizu 400, in sicer jih je več kakor tri četrtine iz tujih dežel. V svrhu nujno potrebne razširjave trtnice kupil bode deželni odbor še njivo g. E. Predovića za 3300 glđ.; pozneje se bode pridobljeval tam gramoz in pesek ter bode za več let preskrbljeno prisiljencem delo v neposredni bližini zavoda.

— (Kaj in koliko potrebuje na leto Ljubljana.) Po uradnem izkazu se je leta 1894. dachu podvrženega blaga v Ljubljano, kakor sledi: 11.785 litrov ruma, araka, rozolije in likera; 1129 hektolitrov žganjevca; 705 hektolitrov žganja; 16.973 hektolitrov vina; 3277 hektolitrov vinskega mošta; 123 hektolitrov sadnega mošta; 21.185 hektolitrov piva; 1166 hektolitrov kisa; 4246 volov, bikov, krav in telet nad jedno leto starih; 8242 telet do jednega leta starih; 2746 ovac, ovnov, koz, kozlov in kostrunov 3628 jagnjet, kozličev in prašičkov do 5 klg., 266 prašičev od 5 do 19½ klg. 7360 prašičev nad 19½ klg. težkih; 799 met. stotov svežega, nasoljenega in prekajenega mesa, salam

in klobas; 9386 puranov, gosij, rac in kapunov, 42.779 parov kokošij, piščet in golobov; 301 srn in divjih koz; 3174 zajcev; 469 klg. razsekane in črne divjačine; 333 fazanov, divjih petelinov in divjih kokošij; 652 gozdnih jerebic kotornov, divjih gosij, divjih rac, kljunačev in divjih golobov; 82 lis, kozic in potopljavk; 123 ducatov drozdov, brinjev, prepelic in škrjancev; 6546 klg. rib in školk iz morja, rek in potokov, potem ribjih iker in sardel; 18.413 klg. klinov, navadnih morskih rib, polenovk, slanikov, rakov, polžev, žab in ostrig; 1330 met. stotov riža; 52.382 met. stotov moke, pšena, škrobe, pekarij, sladkarij, malega in prepečenega kruha; 8795 met. stotov ovsa v zrnji; 28.256 met. stotov sena, slame in otrobov; 586 met. stotov zelenjave; 9965 met. stotov svežega sadja; 1101 met. stotov suhega in vložnega sadja; 606 met. stotov masla, stearinovih in lojenih sveč; 53 met. stotov loja in tolašče; 516 met. stotov svinske masti, sala in slanine; 438 met. stotov mila; 142 met. stotov sira; 1.525,135 jajc; 1738 met. stotov konopnega, lanenega in goršičnega olja; 9538 klg. oljkega, mandelnovega in orehovega olja; 31.522 kubičnih metrov trdih drv, borovega in brinjevega lesa; 6935 kubičnih metrov mehkih drv in butaric; 2473 met. stotov oglja; 267.022 met. stotov premoga in koaksa

— (Častnim občanom) občine Rudnik pri Ljubljani je voljen okr. glavar in vladni svetnik g. Ivan Mahkot.

— (Snežni zameti) Iz raznih krajev se poroča o snežnih zametih, ki ovirajo promet in prouzročujejo zamude železniških vlakov.

— (Goldinarskih bankovcev) je bilo sredi tega meseca že manj nego 13 milijonov v prometu. Do konca meseca se utegne število znižati na 10 do 11 milijonov.

— (Slov. bralno društvo v Dolu) imelo je dné 20. t. m. svoj občni zbor. Radi slabega vremena bil je zbor slabo obiskan, a vendar toliko, da se iz nje razvidi lepa, plodonosna bodočnost društva. V odbor so bili voljeni: G. Štipko Lemut, predsednikom, g. Radoslav Pevc podpredsednikom, gđ. Julija Pavlič, blagajničarica, g. Vendelin Sadar, tajnikom, g. Henrik Wisiak, g. Ivan Zupan, g. Vekoslav Zidar, odbornikom. Društveno veselico priredi odbor dné 17. svečana t. l. v prostorih gostilne g. Vekosl. Zidarja v Dolu.

— (Nov most v Novem mestu) Ministerstvo za notranje stvari je odobrilo načrt za popravo proge zagrebške državne ceste v ozemlji novomeškega mesta od velicega trga naravnost čez Krko do tam, kjer se zopet združij z omenjeno progjo. Čez Krko se bode na omenjenem mestu naredil nov železen most.

— (Poročil) se je nadeučitelj g. Anton Sivka pri sv. Tomažu blizu Ormoža z gđ. Josipino Škrlec, hčerko tamošnjega posestnika in poštarja. Čestitamo!

— (Tržaško podporno in bralno društvo) priredi v soboto 2. februarja 1895. v redutni dvorani gledališča „Politeama Rossetti“ (vhod via Chi-ozza) veliki ples. Pri plesu bode sviral iz Pulja nalašč naročeni orkester c. kr. p-špolka šte. 97. Začetek plesa točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 krono brezizjemno.

— (Slavjanskega pevski zbor) zdaj koncertuje v Zadru, kjer navdušuje jednako Hrvate, kakor tudi Italijane. Z istim sijajnim uspehom so koncertovali ruski pevci na Reki in v Opatiji. V prvem mestu je dobil Slavjanski od tamošnjih hrvatskih rodoljubov krasen srebrn lovor venec. V Opatiji je cesaričina vdova Štefanija pozvala Slavjanskega k sebi in se pogovarjala z njim o muzikalnih stvarih.

— (Osodepolna zamenjava.) Te dni je dobil neki gospod v Gradcu vsled pomote v adresi brzojavko z Dunaja, ki je bila namenjena nekemu drugemu jednacega imena. V brzojavki se je vprašalo, je li to res kar pišejo časniki o njegovi sestri. Priletna mati njegova je čitala brzojavko, ker sina ni bilo doma. Misleč, da se stvar tiče njene na Dunaju živeče hčere, se je reva tako prestrašila, da jo je zadela kap in se je mrtva zgrudila.

— (Pouk v ročni spretnosti) Društvo za deška ročna dela v Avstriji bode v letošnjih počitnicah priredilo osmi tečaj za vzgojo učiteljev, ki se bodo poučevali v ročni spretnosti. Tečaj bode na Dunaji od 16. julija do 17. avgusta in je brezplačen. Oglasila je pošiljati do dné 15. junija predsedniku g. Aleksandru Riesu, VII/3, Burggasse 98, na Dunaji.

— (Hrv. akad. društvo „Zvonimir“ na Dunaji) priredi dne 30. t. m. Zajčevo slavnost s tamburanjem, petjem in plesom.

* (Dinamitna bomba v koncertni dvorani.) V Bruselji je vrgel neznan zlikovec v polni koncertni dvorani Jamet dinamitno bombo. Mnogo oseb je bilo ranjenih, dvorana pa deloma razrušena. O zločincu ni sledu.

* (Strela in toča v januarju) V Londonu je bil minuli toden silen vihar s snegom in točo, ki je prouzročil veliko škodo. Strela je udarila v

Sv. Štefana cerkev, ki je deloma pogorela. Več oseb je bilo ubitih na ulici od strele, drugi so umrli od strahu vsled tako nenavadne prikazni. Jedno uro pozneje je solnce sijalo in je zavladal hud mrz. * (Podzemna katastrofa v Italiji.) V gori Massico poleg Gaete je velika podzemna jama, v kateri iščejo večkrat pastirji zavetja s svojimi čedami. Te dni je bežalo tja mej hudo nevihto najst pastirjev z mnogo živino. Voda je naplavila toliko kamnja in lesovja pred uhod jame, da pastirji niso mogli več vti. Ko se je voda odtekla in so ljudje prodrli v jamo, našli so osem pastirjev mrtvih. Tudi živina je utonila v jami.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal: Za „Narodni dom“: Gosp. Anton Kanc 8 kron 40 vin. nabral povodom godovanja Ivana v gostilni „pri Urbančku“. Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 4. to - le vsebino: Vprašanje Nemcem češkega kraljestva; Naše posvetno razumništvo in akademiška mladež; Hrvatski prievod Lermontovljeve „Dume“; Pojmo pjesmu; Ruku mi dade . . . ; Sonet; Literarna pisma; Štuka; Čemu je došlo na svet; Aleksandr Sergejevič Gribodov; Boenski jezik; Dopisi; Oglad po slovanskem svetu; Književnost.

— „Popotnik“ ima v št. 2. to - le vsebino: Psihologični listi. (H. Schreiner) Slovniška teorija Kernova. (Dr. Bezjak.) Leposlovje izobraževalna sila. (Prof. Janko Košan.) Pedagogički razgled. Slovstvo. Listek. (Potovanje okrog zemlje.) Društveni vestnik. Dopisi in druge vesti. Natečaji.

— „Vienac“ ima v št. 4. to - le vsebino: A. M. S.: Uvelo cvijeće; M. Begović: Groblje; Gj. Turčić: Srce; Shakespeare: San ljetne noći; V. Nemirović-Dančenko: U dobri čas; Ks. Šandor-Gjalski: Umetniška izložba u Zagrebu; N. Andrić: O književnosti; M. Šrempel: U prilog akademiji; Listak. Ilustracija: Izkusanje svetoga Jeronima.

— „Vatrogasac“ izšla je št. 3 z raznovrstno vsebino.

Brzobjavke.

Dunaj 28. januarja. Domobranski minister grof Welsersheimb se je popolnoma po razumel s tu mudečimi se člani domobranskega odseka tirolskega deželnega zbora glede domobranske in črnovojniške novele.

Peterburg 28. januarja. Pogreb Giersov bo v sredo. Današnje maše zadušnice se je udeležil tudi car Nikolaj. Listi povdarjajo, da je pokojnik vodil unanjo politiko po carjevih naročilih, da pa je bil v srci germanofil. Isti listi žele, naj bi car Nikolaj, ustrezaje želji vsega naroda, sklenil s Francijo formalno zvezo. Začasno vodstvo ministerstva unanjih del je prevzel Giersov pomočnik Šiškin.

Pariz 28. januarja. Predsednik republike Faure je doposlal parlamentu poslanico, v kateri opominja vse stranke, naj bodo zmerne in naj se zedinijo na izvedenje demokratičnih reform.

Pariz 28. januarja. Današnji „Figaro“ dolži bivše ministre Rouvier, Roche in Guyot ter poslanca Reinacha in Deloncla, da so bili udeležniki sleparstev pri južni železnici, ministerskega predsednika Ribota pa dolži, da je prisilil administracijo „Comptoir d' Escompte-a“, da je zaprtemu revolveržurnalistu izplačal 30000 frankov. Ta novi škandal obuja velikansko senzacijo.

Pariz 28. januarja. Casimir-Perier namerava izdati poseben spis o svojem šestmesečnem delovanju kot predsednik republike.

Nova opera!
Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 50. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 636.

V torek, dne 29. januarja 1895.

Tretjikrat:

Trubadur.

Opera v štirih dejanjih. Spisal S. Cammarano. Uglasbil J. Verdi. Poslovenil A. Stritof. Dirigent g. Hilarij Benišek. Režiser g. Josip Noll.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer. Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v nedeljo, dne 3. februarja 1895.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Listnica uredništva

G. Fran T. v Studenem. Omenjene pušice je naročil odbor družbe sv. Cirila in Metoda, do katerega se blagovolite naravnost obrniti, oziroma do predsednika družbe g. gim. prof. Zupana v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Naha	Mokrina v mm.
26. jan.	7. zjutraj	723.3 mm.	-12.2° C	brev.	megla	18.00 mm.
	2. popol.	722.4 mm.	-5.3° C	sl. jvz.	obl.	
	9. zvečer	724.7 mm.	-3.0° C	sl. svz.	snež.	
27. jan.	7. zjutraj	727.6 mm.	-4.1° C	sl. vzh.	snež.	17.0 mm.
	2. popol.	729.2 mm.	-1.2° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	729.8 mm.	-6.8° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura -6.8° in -4.0°, za 4.8° in 2.2° pod normalom.

Dunajska borza

dne 28. januarja 1895.

Skupni državni dolg v notab.	100	gld.	75	kr.
Skupni državni dolg v srebrn.	100		75	
Avstrijska zlata renta	125		75	
Avstrijska kronska renta 4%	101		05	
Ogerska zlata renta 4%	124		75	
Ogerska kronska renta 4%	99		20	
Avstro-ogerske bančne delnice	106 1/2			
Kreditne delnice	412		90	
London vista	124		25	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	80		85	
20 mark	12		16	
20 frankov	9		86	
Italijanski bankovci	46		45	
C. kr. cekini.	5		81	

Dne 26. januarja 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	150	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	198			
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	131			
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123		50	
Kreditne srečke po 100 gld.	19 1/2		25	
Ljubljanske srečke	23			
Rudolfove srečke po 10 gld.	23		25	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	84			
Framway-donst. velj. 170 gld. a. v.	435			
Papirnat rubelj	1		33	

Teško prebavljene,
katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedij, zgago i. t. d., dalje
katar v sapniku,
zastizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, (III.) v kojih se (15-1)

GLAVNO-SKLADISTE
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
najboljše tuče
KISELINE
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitnim uspehom.

Staroznana
trgovina z urami
najfinejše vrste in po najnižji ceni od zlata, srebra, tule in nikla, repetirk, kalendarskih ur in kronografov, najnovejšega v tableaux-urah, urah z njihalom in drugih urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje. — Prvi in najstarejši **optični zavod** najfinejših naočal, očipalcev v zlatu, zlatu-doublé, niku itd.; največja izber kuka za gledališče, poljskih binoklov in vseh v to stroko spadajočih predmetov pri (1420-30)

N. RUDHOLZER-ju, Pred rotoviem št. 8.

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajali in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Lino, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des Selsthal v Solnegrad, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 25 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 11. uri 40 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
Ob 4. uri 24 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, des Selsthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inmost, Bregnic, Gurih, Genuvo, Paris, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl, Budejevice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljane (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Pilsna, Budejevic, Solnegrada, Lino, Steyra, Gmudena, Ischla, Aussee, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijnih varov, Pilsna, Budejevic, Solnegrada, Lino, Steyra, Paris, Genuvo, Gurih, Bregnic, Inmost, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Lina, Pontabla, Trbiša.
Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 25 min. zvečer osebni vlak iz Kočevja, Novega Mesta.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
Ob 8. uri 05 min. popoldne v Kamnik.
Ob 8. uri 50 min. zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljane (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika
Ob 11. uri 15 min. dopoldne v Kamnik
Ob 6. uri 30 min. zvečer v Kamnik

Rasko mazilo proti protinu

je najbolje sredstvo proti protinu, revmatizmu itd. Lonček stane 1 gld. — Glavno skladišče: S. Rucker, lekarnar v Lvovu (Galicija).

Spoštovani gospod! Izrekam Vam svojo najtoplejšo zahvalo za Vaše mazilo proti protinu, katero kaj izobno učinkuje. Pošljite mi še 2 lončka, da bom imel to izobno sredstvo vedno pri roki. (1150-16)
Plasy, dne 20. julija 1894. Jos. Knott.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Medicinalno olje iz kitovih jeter.
(Rihje olje.)

Priznано najbolje učinkujoče in pristno vrste, vedno sveže v zalogi. Steklenica s navodilom o porabi 60 kr., dvojna steklenica 1 gld.; 12 malih steklenic 5 gld. 50 kr., 12 velikih steklenic 10 gld. (1229-14)

Dobiva se pri **Ubaldu pl. Trnkóczy-ju** lekarnarju v Ljubljani. Pošljite se s obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII. Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III. Lekarna Trnkóczy v Gradci.

CHINA SERRAVALLO z železom

neobhodno potreben za slabotnike in rekonvalescente.

Vzbuja slast do jedij, krepi živce, zboljša kri.

Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Benetke 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Kiel 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Amsterdam 1894.

Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron Krafft-Ebing, prof. dr. vitez Mosetig-Moorhof, prof. dr. Schauta, prof. dr. Monti, prof. dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich, najbolje priporočevan itd. itd.

To izobno restitucijsko sredstvo je zaradi dobrega svojega ukusa priljubljeno zlasti otrokom in ženskam. (1257-19)

Prodaja se v steklenicah po 1/2 litra in 1 liter v vseh lekarnah.

Lekarna Serravallo, Trst.

Razpošiljalnica medicinskih stvari na debelo. Ustanovljena 1848. Glavna zaloga v Ljubljani: Lekarna Piccolli, Dunajska cesta, dalje lekarna Mayer, L. Groetschel in U. pl. Trnkóczy.

